

Kancelář Senátu PČR Oddělení pro EU

Určeno pro potřebu
senátorek
a senátorů

Všechny stručné
týdenní výběry
událostí EU
naleznete [zde](#).

Modrý, podtržený
text značí hyperlink
s odkazem
na zmiňovaný
dokument.

Zpracovala:
Terezie Písařová

Zástupkyně při
Evropském parlamentu

mobil:
CZ +420 731 124 389
BE +32 (0) 460 961 731

E-mail:
pisarovaT@senat.cz

MIMOŘÁDNÉ O ČEM SE MLUVÍ pátek, 24. června 2016

(NEZÁVAZNÉ) REFERENDUM O ČLENSTVÍ VELKÉ BRITÁNIE V EU - BREXIT

Po brzkém ranním oznámení konečných výsledků britského referenda se v pátek ráno dne 24. 6. okamžitě sešla Konference předsedů (politických frakcí Evropského parlamentu/EP/ s předsedou EP Schulzem), a rozhodli o **svolání mimořádného plenárního zasedání hned na následující týden: úterý 28. června** (od 10 hodin). Plénum má přijmout usnesení se zhodnocením výsledku referenda a popisem následujících kroků evropských institucí a zvláště EP v celém procesu, po volbě britských občanů odejít z Evropské unie. Pléna EP se má účastnit také předseda Komise Juncker a zástupci Rady EU. V reakci na referendum v pátek dne 24. 6. britský premiér Cameron (v kampani angažovaný ve prospěch setrvání v EU) oznámil, že hodlá rezignovat a článek 50 Smlouvy o EU (vystoupení členského státu z EU) bude aktivován až budoucím premiérem Spojeného království po jeho zvolení (o jeho nástupci rozhodne říjnová konference Konzervativní strany). Může jím být pravděpodobně jeho [spolužák](#) z Eatonu a Oxfordu a jeden z lídrů kampaně Brexitu Boris Johnson, bývalý starosta Londýna.

Tisková konference předsedy EP Schulze a předsedů frakcí: předseda EP Schulz uvedl, že EP je dle článku 50 plně zapojen do následných kroků a proto zdůraznil, že EP bude také hrát aktivní roli v tomto procesu. Zmínil oznámení britského premiéra rezignovat v říjnu (zveřejněné pár minut před tiskovou konferencí EP), a uvedl, že to určitě způsobí debaty mj. ohledně deklarace výsledků referenda na nadcházející Evropské radě a ohledně aktivace článku 50. Dále uvedl, že stability je třeba na obou stranách. Připomenul neplatnost dohody vyjednané Brity na Evropské radě ohledně britských požadavků při setrvání v EU a její část, že obě strany by měly vzájemně respektovat odlišné názory. Členské státy, které zůstávají v Unii, musí diskutovat, jak vylepšit Evropskou unii, jak bránit - zvláště země eurozóny - eurozónu v následujících měsících, proti tomu, co se právě nyní děje na mezinárodních trzích s librou. **Vyjádření předsedů frakcí EP na vyžádání.**

O výsledcích referenda se v pátek dopoledne radil **předseda EP Schulz s předsedou Komise Junckerem, předsedou Rady Tuskem a premiérem Nizozemí Markem Ruttem** (z předsedajících země Radě EU po prvním pololetí 2016), kteří v reakci EU na výsledky referenda a na prohlášení britského premiéra o rezignaci ve **společném prohlášení uvedli:** „*Ve svobodném a demokratickém procesu Britové vyjádřili jejich přání opustit Evropskou unii. Tohoto rozhodnutí litujeme, ale respektujeme ho. Unie 27 členských států bude pokračovat. Jsme k sobě vázáni historií, geografii a společnými zájmy a naše spolupráce se bude rozvíjet na tomto základě. Nyní očekáváme, že vláda Spojeného království uplatní toto rozhodnutí britského lidu co nejdříve, jakkoli může tento proces být bolestivý. Jakékoli zpoždění by zbytečně prodloužilo nejistotu. Článek 50 Smlouvy o EU stanoví postup, který je třeba dodržet v případě, že se členský stát rozhodne opustit EU. Jsme připraveni zahájit obratem jednání se Spojeným královstvím ohledně termínů a podmínek odstoupení. Dokud tento proces jednání nebude u konce, zůstává Velká Británie členem EU, se všemi právy a povinnostmi z toho vyplývajícími.*“ Dále opět upozornili, že dohoda ze zasedání Evropské rady k požadavkům při setrvání VB v EU je tím pádem neplatná: „*Nové řešení pro Spojené království v rámci Evropské unie, sjednané na zasedání Evropské rady ve dnech 18. - 19. února 2016, nyní podle dohody nevstoupí v účinnost a zaniká. Nebude se o něm znovu vyjednávat.*“ *Jedná se o historický okamžik, ale rozhodně nikoli o okamžik, kdy by byly namísto hysterické reakce. Chtěl bych všechny ubezpečit, že jsme připraveni i na tento negativní scénář. Jak víte, EU není pouze projektem pro dobré časy. Nenastane žádné právní vakuum. Lídrům rovněž navrhuji, abychom zahájili širší reflexi, pokud jde o budoucnost naší Unie*“, prohlásil předseda Donald Tusk v reakci na oficiální výsledky referenda ve Spojeném království a navrhl také neformální zasedání již pouze sedmadvacítky v rámci nadcházející Evropské rady. Předseda Schulz i Juncker také ujistili v písemně zasláném prohlášení britské zaměstnance EP a Komise o jejich podpoře.

Den po oznámení výsledků, 25. 6. **odstoupil z postu komisaře odpovědného za finanční stabilitu, finanční služby a unii kapitálových trhů lord Jonathan Hill z Velké Británie. Portfolio finančních služeb se rozhodl po projednání s předsedou EP Schulzem předseda Komise Juncker převést na místopředsedu Komise Valdise Dombrovskise** (komisař pro euro a sociální dialog). *Odstoupení nabude účinku 15. července (o půlnoci) a rozhodnutí předsedy Junckera o převedení portfolia nabude účinku k 16. červenci. Podle Smluvy EU by měl v Komisi být jeden komisař za každý členský stát. Předseda Juncker je připraven urychleně jmenovat s britským premiérem o možných kandidátech na komisaře britské státní příslušnosti, jakož i o přidělení příslušného portfolia. Ustanovení čl. 17 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii určuje, že členové Komise jsou vybíráni podle celkové způsobilosti a evropanství z osob, které poskytují veškeré záruky nezávislosti. Z procesních požadavků vyplývá, že jmenování nového komisaře státní příslušnosti Spojeného království vyžaduje vzájemnou dohodu Rady a předsedy Komise po konzultaci Evropského parlamentu (čl. 246 pododstavce 2 Smlouvy o fungování Evropské unie). Kromě toho z interinstitucionální [rámcové dohody](#) vyplývá, že předseda Komise musí „důkladně zvážit“ výsledky konzultace s Evropským parlamentem předtím, než s rozhodnutím Rady vysloví souhlas (odstavec 6 rámcové dohody).*

O výsledku referenda bude na zasedání ve dnech 28. a 29. června 2016 jednat **Evropská rada**, která může být oproti původnímu předpokladu pouze jednodenní, následující den se mají neformálně sejit již jen prezidenti a premiéři sedmadvacítky.

SMLOUVA O EU (HLAVA VI - ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ) ČLÁNEK 50 konkrétně uvádí:

1. Každý členský stát se v souladu se svými ústavními předpisy může rozhodnout z Unie vystoupit.
2. Členský stát, který se rozhodne vystoupit, oznámí svůj záměr Evropské radě. S ohledem na pokyny Evropské rady Unie sjedná a uzavře s tímto státem dohodu o podmínkách jeho vystoupení, s přihlédnutím k rámci jeho budoucích vztahů s Unii. Tato dohoda se sjednává v souladu s čl. 218 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie. Jménem Unie ji uzavře Rada, která rozhoduje kvalifikovanou většinou po obdržení souhlasu Evropského parlamentu.
3. Smlouvy přestávají být pro dotyčný stát použitelné dnem vstupu dohody o vystoupení v platnost, nebo nedejde-li k tomu, dva roky po oznámení podle odstavce 2, nerozhodne-li Evropská rada jednomyslně po dohodě s dotyčným členským státem o prodloužení této lhůty.
4. Pro účely odstavců 2 a 3 se člen Evropské rady nebo Rady, který zastupuje vystupující členský stát, nepodílí na jednáních ani rozhodnutích Evropské rady nebo Rady, která se jej týkají. Kvalifikovaná většina je vymezena v souladu s čl. 238 odst. 3 písm. b) Smlouvy o fungování Evropské unie.
5. Pokud stát, který z Unie vystoupil, požádá o nové přistoupení, podléhá tato žádost postupu podle článku 49.